

Στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των εξετάσεων πιστοποίησης ελληνομάθειας

1. Σκοπός της έρευνας

Ο σκοπός αυτής της έρευνας είναι κυριότατα πρακτικός. Η εξέταση των δεκτικών/αντιληπτικών δεξιοτήτων των υποψηφίων που συμμετέχουν στις εξετάσεις για την πιστοποίηση της χρηστικής δεξιότητας στην ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη προϋποθέτει το σχεδιασμό και την κατάστρωση εξεταστικών θεμάτων που θα καταδεικνύουν με σαφήνεια τη γνωστική ικανότητα των υποψηφίων στη γλώσσα που εξετάζεται (Bachman 1990: 20–22). Ένα καλά δομημένο γλωσσικό τεστ, λοιπόν, αποτελεί ένα βασικό «εργαλείο» (βλ. Ευσταθιάδης, 1993:15) για τη σωστή αξιολόγηση των υποψηφίων.

Με τη στατιστική ανάλυση διαπιστώνεται η απαιτούμενη διαφάνεια, εγκυρότητα, αξιοπιστία, λειτουργικότητα, διακριτική ικανότητα και αντικειμενικότητα της εξεταστικής διαδικασίας. Η έρευνα αυτή αποσκοπεί εκεί ακριβώς – δηλαδή, στη συγκέντρωση στοιχείων που θα βοηθήσουν τόσο τη συγγραφική ομάδα των εξεταστικών θεμάτων να σχεδιάσουν αρτιότερα γλωσσικά τεστ όσο και τους διδάσκοντες τη γλώσσα να εστιάσουν τη διδασκαλία στις δεξιότητες στις οποίες οι σπουδαστές φαίνεται να αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες.

2. Επιλογή – περιγραφή δείγματος – μέθοδος

Για τη στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των εξετάσεων χρησιμοποιήθηκε τυχαίο δείγμα από το σύνολο των εξεταστικών τετραδίων των ετών 2002, 2003, 2004.

Το σύνολο των υποψηφίων που πήραν μέρος στα παραπάνω έτη είναι 5930 άτομα. Το 2002 συμμετείχαν 1812 υποψήφιοι, το 2003 1974 υποψήφιοι και το 2004 2144 υποψήφιοι.

Οι υποψήφιοι ήταν ηλικίας από 12 ετών και άνω ανεξαρτήτως φύλου. Ένα σημαντικό ποσοστό υποψηφίων ήταν ομογενείς.

Εξεταστικά κέντρα λειτουργούν σε όλη την Ευρώπη, στην Αφρική, στην Ασία, στην Αυστραλία, στον Καναδά, στη νότια Αμερική και σε αρκετές πολιτείες των Η.Π.Α.

Η τεχνική που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των πληροφοριών τις οποίες επεξεργάστηκε η ερευνητική ομάδα για να τις μετατρέψει σε δεδομένα χαρακτηρίζεται ως αρχειακή έρευνα. Η μέθοδος αυτή αφορά σχεδόν πάντα γραπτά κείμενα που έχουν παραχθεί στο παρελθόν και υπάρχουν σε κάποιο αρχείο (βλ. Τσοπάνογλου, 2000:83).

Αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν 120-150 γραπτά από το κάθε επίπεδο για κάθε έτος αριθμός στατιστικά αξιόλογος και αξιόπιστος.

Προκειμένου να συγκεντρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός τετραδίων ανά επίπεδο έγινε επιλογή «τυχαίου δείγματος» και τελικά επιλέχθηκαν 498 τετράδια για το 2002, 492 τετράδια για το 2003 και 522 τετράδια για το 2004.

Αντικείμενο της έρευνας ήταν μόνο οι δεκτικές/αντιληπτικές δεξιότητες (κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου) από τις οποίες αποκλείστηκαν οι δοκιμασίες που περιελάμβαναν ανοικτές απαντήσεις (π.χ. σημειώσεις) λόγω της έλλειψης ομοιομορφίας στις απαντήσεις και άρα αντικειμενικότητας στη βαθμολόγηση σε τέτοιου είδους δοκιμασίες. Ο συνολικός αριθμός των ερωτήσεων (items) που καταγράφηκαν και από τα τρία έτη ήταν 422.

Για την καταχώριση των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων δημιουργήθηκαν πίνακες¹ (βλέπε Παραρτήματα I, II, III) για κάθε δεκτική δεξιότητα και για κάθε επίπεδο κάθε έτους ξεχωριστά. Τα εξεταστικά τετράδια των υποψηφίων οι οποίοι πήραν μέρος στην εξεταστική διαδικασία χωρίστηκαν με κατιούσα σειρά βαθμολογίας/αξιολόγησης σε τρεις ομάδες, την ανώτατη, τη μεσαία και την κατώτατη με τέτοιο τρόπο ώστε η ανώτατη και η κατώτατη ομάδα να έχουν τον ίδιο αριθμό εξεταστικών τετραδίων ενώ η μεσαία ομάδα να έχει τον ίδιο ή ένα λιγότερο ή ένα περισσότερο (Ευσταθιάδης, 1993:91). Στους πίνακες δίπλα από τη στήλη με τον αύξοντα αριθμό της κάθε ερώτησης σημειώθηκε ο αριθμός των υποψηφίων από την κάθε ομάδα (ανώτατη, μεσαία, κατώτατη) που έδωσαν την ορθή απάντηση. Ο συνολικός αριθμός των ορθών απαντήσεων για την κάθε ερώτηση σημειώθηκε στην αντίστοιχη στήλη. Ο

¹ Προτείνεται η ανάγνωση του κειμένου και των πινάκων να γίνεται ταυτόχρονα.

αριθμός αυτός διαιρέθηκε δια του συνόλου των εξεταστικών τετραδίων και πολλαπλασιάστηκε επί 100 για να βρεθεί το ποσοστό του δείκτη ευκολίας κάθε ερώτησης το οποίο γράφτηκε στην αντίστοιχη στήλη. Οι ερωτήσεις με ποσοστό δείκτη ευκολίας που κυμαίνεται μεταξύ 20% και 80% θεωρούνται συνήθως αποδεκτές. Ερωτήσεις με δείκτη κάτω από 20% θεωρούνται πολύ δύσκολες ενώ όσες έχουν δείκτη πάνω από 80% θεωρούνται πολύ εύκολες (Ευσταθιάδης, 1993:92) για τους εξεταζόμενους στο συγκεκριμένο επίπεδο. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι ο υψηλός δείκτης ευκολίας οφείλεται και στο γεγονός ότι οι υποψήφιοι ενδεχομένως επέλεξαν επίπεδο κατώτερο των δυνατοτήτων τους. Ύστερα από τη διαπίστωση του δείκτη ευκολίας ακολούθησε το επόμενο στάδιο της στατιστικής ανάλυσης όπου ο αριθμός των ορθών απαντήσεων της κατώτατης ομάδας αφαιρέθηκε από τον αριθμό των ορθών απαντήσεων της ανώτατης ομάδας και το αποτέλεσμα γράφτηκε στη στήλη με τον τίτλο «Διαφορά». Η διαφορά αυτή διαιρέθηκε δια του αριθμού συμμετεχόντων στην ανώτατη (ή στην κατώτατη) ομάδα για να βρεθεί η διακριτική ικανότητα της κάθε ερώτησης. Όσο πιο κοντά στο +1 βρίσκεται ο δείκτης διακριτότητας τόσο μεγαλύτερη διακριτική ικανότητα έχει η ερώτηση. Η διακριτική ικανότητα δείχνει το βαθμό στον οποίο η κάθε ερώτηση συμβάλλει στη διάκριση μεταξύ ικανών και λιγότερο ικανών υποψηφίων. Αποδεκτός θεωρείται ο δείκτης πάνω από .30 ενώ ο δείκτης κάτω από .30 θεωρείται ότι δε διαφοροποιεί ικανοποιητικά την απόδοση του εξεταζόμενων. Αυτό συμβαίνει όταν η ερώτηση είναι πολύ εύκολη ή πολύ δύσκολη, επειδή τότε η αριθμητική διαφορά μεταξύ ανώτατης και κατώτατης ομάδας είναι πολύ μικρή έως ανύπαρκτη για να δώσει αποδεκτό αποτέλεσμα.

Σε γενικές γραμμές, καλή θεωρείται η ερώτηση που συνδυάζει έναν αποδεκτό δείκτη ευκολίας (μεταξύ 20% και 80%) και έναν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από +.30). Όσο ο δείκτης ευκολίας κυμαίνεται γύρω στο 50% με 55% και ο δείκτης διακριτότητας βρίσκεται πάνω από το .50 με .60 η σχετική ερώτηση είναι δεκτή από καλή ως πολύ καλή. Για παράδειγμα, η ερώτηση 10 στη δεξιότητα της κατανόησης γραπτού λόγου, στο Β' επίπεδο του έτους 2002 έχει δείκτη ευκολίας 53 και δείκτη διακριτότητας .68. Οι τιμές αυτές δείχνουν ότι η συγκεκριμένη ερώτηση είναι ιδανική και επειδή ο δείκτης ευκολίας είναι πολύ καλός και γιατί η ερώτηση διακρίνει τους υποψήφιους της ανώτατης ομάδας από εκείνους της κατώτατης. Συγκεκριμένα, σε

σύνολο 60 ορθών απαντήσεων, οι 34 ανήκουν στην ανώτατη ομάδα, οι 18 στη μεσαία και οι 8 στην κατώτατη ομάδα.

3. Παρατηρήσεις

Από τη στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων και των τριών εξεταστικών περιόδων παρατηρήθηκαν τα εξής:

3.1 Έτος 2002 - Α΄ Επίπεδο

3.1.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (α΄ μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 10 (ποσοστό 83,3%) είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% και 2 ερωτήσεις (ποσοστό 16,6%) από 20 ως 79%. Δηλαδή 10 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ)² υψηλό βαθμό ευκολίας και μόνο 2 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Αντίστοιχα 12 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν δείκτη διακριτότητας μεταξύ .00 και .29. Σε μία από τις 12 ερωτήσεις εμφανίζεται αρνητικός δείκτης διακριτότητας (-.02). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν την ορθή απάντηση απ' ό,τι στην κατώτατη. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 118 ορθών απαντήσεων, 39 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 39 στη μεσαία ομάδα και 40 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Δηλαδή καμία ερώτηση δεν είχε δείκτη διακριτότητας πάνω από .30 που είναι το αποδεκτό όριο.

3.1.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α΄ μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 10 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 83,3%) και 2 ερωτήσεις από 20% ως 79% (ποσοστό 16,6%). Δηλαδή 10 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες ενώ μόνο 2 ερωτήσεις βρίσκονταν μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 8 ερωτήσεις (ποσοστό 66,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 4 ερωτήσεις (ποσοστό 33,3%) είχαν δείκτη πάνω από .30. Δηλαδή 8 ερωτήσεις είχαν δείκτη διακριτότητας κάτω από το αποδεκτό όριο

² Η παρένθετη ένδειξη «πολύ» αφορά τις ερωτήσεις που έχουν είτε πολύ υψηλό είτε πολύ χαμηλό δείκτη ευκολίας, δηλαδή, με τιμές που απομακρύνονται πολύ από τα όρια που έχουν δοθεί (πάνω από 80% και κάτω από 20% αντίστοιχα). Η ίδια ένδειξη αφορά επίσης τις ερωτήσεις οι οποίες έχουν πολύ χαμηλό δείκτη διακριτότητας, δηλαδή, με τιμές που απομακρύνονται από το όριο που δόθηκε στη σχετική κλίμακα της σελίδας 3 (κάτω από .29).

με αποτέλεσμα να μη διαφοροποιούν και να θεωρούνται μη αποδεκτές για το συγκεκριμένο δείγμα.

3.1.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% και οι 13 ερωτήσεις (ποσοστό 100%). Η διαπίστωση αυτή δείχνει ότι όλες οι ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες για τους υποψήφιους του συγκεκριμένου επιπέδου.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 13 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29. Δηλαδή και οι 13 ερωτήσεις είχαν δείκτη διακριτότητας κάτω από το αποδεκτό όριο με αποτέλεσμα να μη διαφοροποιούν και να θεωρούνται μη αποδεκτές για το συγκεκριμένο δείγμα.

3.2 Έτος 2002 - Β' Επίπεδο

3.2.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (α' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 11 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 84,6%) και 2 ερωτήσεις από 20 ως 79% (ποσοστό 15,3%). Δηλαδή 11 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες ενώ 2 ερωτήσεις είχαν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 11 ερωτήσεις (ποσοστό 84,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 2 ερωτήσεις (ποσοστό 15,3%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Δηλαδή 11 ερωτήσεις (ποσοστό 84,6%) είχαν δείκτη διακριτότητας κάτω από το αποδεκτό όριο.

3.2.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις, οι 6 ερωτήσεις (ποσοστό 46,1%) είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% και οι υπόλοιπες 7 ερωτήσεις από 20 ως 79% (ποσοστό 53,8%). Δηλαδή 6 ερωτήσεις είναι (πολύ) εύκολες ενώ 7 ερωτήσεις έχουν δείκτη ευκολίας εντός των αποδεκτών ορίων.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 3 ερωτήσεις (ποσοστό 23%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 10 ερωτήσεις (ποσοστό 76,9%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Δηλαδή μόνο 3 ερωτήσεις είχαν δείκτη

διακριτότητας κάτω από το αποδεκτό όριο ενώ οι υπόλοιπες 10 διαφοροποιούν την απόδοση των υποψηφίων επαρκώς.

3.3 Έτος 2002 - Γ' Επίπεδο

3.3.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 10 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 83,3%) και 2 ερωτήσεις από 20 ως 79% (ποσοστό 16,6%). Δηλαδή 10 ερωτήσεις είναι (πολύ) εύκολες ενώ μόνο 2 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, και οι 12 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29. Δηλαδή καμία ερώτηση δεν διαφοροποιούσε επαρκώς.

3.3.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 7 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 58,3%), οι 4 από 20 ως 79% (ποσοστό 33,3%) και 1 ερώτηση 19% (ποσοστό 8,3%). Δηλαδή 7 ερωτήσεις είναι (πολύ) εύκολες, 4 ερωτήσεις είναι μέσα στα αποδεκτά όρια ενώ 1 ερώτηση θεωρείται εξαιρετικά δύσκολη.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 8 ερωτήσεις (ποσοστό 66,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 4 ερωτήσεις (ποσοστό 33,3%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Σε μία από τις 8 ερωτήσεις εμφανίζεται ελαφρώς αρνητικός ο δείκτης διακριτότητας (-.02). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν την ορθή απάντηση απ' ότι στην κατώτατη. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 122 ορθών απαντήσεων 40 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 41 στη μεσαία ομάδα και 41 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Ο δείκτης αυτός όμως δε διαφοροποιεί γιατί είναι στατιστικά αμελητέος.

3.3.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 9 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 69,2%) και 4 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 30,7%). Δηλαδή 9 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες και 4 ερωτήσεις είχαν δείκτη ευκολίας εντός των αποδεκτών ορίων.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 12 ερωτήσεις (ποσοστό 92,3%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 ενώ 1 ερώτηση (ποσοστό 7,6%) είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (.43).

3.4 Έτος 2002 - Δ' Επίπεδο

3.4.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (α' μέρος)

Στις 9 ερωτήσεις οι 3 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 33,3%), 5 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 55,5%) και 1 ερώτηση 2% (ποσοστό 11,1%). Δηλαδή 3 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες, 5 ερωτήσεις είχαν αποδεκτό βαθμό ευκολίας ενώ 1 ερώτηση ήταν πολύ δύσκολη.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 4 ερωτήσεις (ποσοστό 44,4%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 5 ερωτήσεις (ποσοστό 55,5%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Σε μία από τις 4 ερωτήσεις εμφανίζεται ελαφρώς αρνητικός ο δείκτης διακριτότητας (-.02). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν την ορθή απάντηση απ' ότι στην κατώτατη. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 3 ορθών απαντήσεων καμία ορθή απάντηση δεν εντοπίστηκε στην ανώτατη ομάδα, 2 εντοπίστηκαν στη μεσαία ομάδα και 1 ορθή απάντηση στην κατώτατη. Ο δείκτης αυτός όμως δε διαφοροποιεί γιατί είναι στατιστικά αμελητέος.

3.4.2 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις η 1 είχε δείκτη ευκολίας 82% (ποσοστό 12,5%) και 7 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 87,5%). Δηλαδή 1 ερώτηση παρουσιάζει (πολύ) υψηλό, μη αποδεκτό δείκτη ευκολίας ενώ οι υπόλοιπες 7 κινούνται μέσα σε αποδεκτά πλαίσια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 3 ερωτήσεις (ποσοστό 37,5%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29, ενώ 5 ερωτήσεις (ποσοστό 62,5%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.4.3 Κατανόηση προφορικού λόγου (γ' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 5 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 62,5%) και 3 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 37,5%). Δηλαδή 5 ερωτήσεις είναι (πολύ) εύκολες ενώ 3 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 7 ερωτήσεις (ποσοστό 87,5%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 1 ερώτηση (ποσοστό 12,5%) είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (.39).

3.4.4 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις η 1 είχε δείκτη ευκολίας 82% (ποσοστό 12,5%) και 7 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 87,5%). Δηλαδή 1 ερώτηση παρουσιάζει (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας ενώ οι υπόλοιπες 7 βρίσκονται μέσα σε αποδεκτά πλαίσια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 7 ερωτήσεις (ποσοστό 87,5%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 1 ερώτηση (ποσοστό 12,5%) είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (.31). Σε δύο από τις 7 ερωτήσεις εμφανίζεται αρνητικός δείκτης διακριτότητας (-.12). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν τις ορθές απαντήσεις απ' ότι στην κατώτατη.

Συγκεκριμένα, στην πρώτη ερώτηση από το σύνολο των 83 ορθών απαντήσεων 27 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 23 στη μεσαία ομάδα και 33 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Στη δεύτερη, από το σύνολο των 56 ορθών απαντήσεων 16 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 18 στη μεσαία ομάδα και 22 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη.

3.4.5 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις είχαν: δείκτη ευκολίας πάνω από 80% 2 ερωτήσεις (ποσοστό 25%) και από 20 έως 79% 6 ερωτήσεις (ποσοστό 75%). Δηλαδή 2 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες ενώ οι υπόλοιπες 6 βρίσκονται μέσα σε αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 2 ερωτήσεις (ποσοστό 25%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 6 ερωτήσεις (ποσοστό 75%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.4.6 Κατανόηση γραπτού λόγου (γ' μέρος)

Και οι 9 ερωτήσεις είχαν δείκτη ευκολίας από 20 έως 79% (ποσοστό 100%). Δηλαδή όλες οι ερωτήσεις βρίσκονται μέσα σε αποδεκτά όρια ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 1 ερώτηση (ποσοστό 11,1%) είχε (πολύ) χαμηλό δείκτη (.20) και οι 8 ερωτήσεις (ποσοστό 88,8%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.5 Έτος 2003 - Α' Επίπεδο

3.5.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (α' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 9 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 69,2%) και 4 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 30,7%). Δηλαδή 9 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και μόνο 4 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα σε αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 6 ερωτήσεις (ποσοστό 46,2%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 7 ερωτήσεις (ποσοστό 53,8%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.5.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 11 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 91,6%), και 1 ερώτηση 71% (ποσοστό 8,3%). Δηλαδή 11 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 1 ερώτηση έχει αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 10 ερωτήσεις (ποσοστό 83,3%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 2 ερωτήσεις (ποσοστό 16,6%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.6 Έτος 2003 - Β' Επίπεδο

3.6.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 7 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 53,8%) και 6 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 46,1%). Δηλαδή 7 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 6 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 10 ερωτήσεις (ποσοστό 76,9%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 3 ερωτήσεις (ποσοστό 23,1%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.6.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 10 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 76,9%) και οι 3 από 20 έως 79% (ποσοστό 23%). Δηλαδή 10 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 3 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 10 ερωτήσεις (ποσοστό 76,9%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29, ενώ 3 ερωτήσεις (ποσοστό 23,1%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.6.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

12 στις 12 ερωτήσεις είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% και οι 12 ερωτήσεις (ποσοστό 100%). Δηλαδή όλες οι ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 11 ερωτήσεις (ποσοστό 91,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 1 ερώτηση (ποσοστό 8,3%) είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (.30).

3.7 Έτος 2003 - Γ' Επίπεδο

3.7.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 5 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 41,6%), και 7 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 58,3%). Δηλαδή 5 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες ενώ 6 ερωτήσεις είχαν αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 9 ερωτήσεις (ποσοστό 75%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 3 ερωτήσεις (ποσοστό 25%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.7.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 2 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 25%), και οι 6 από 20 έως 79% (ποσοστό 75%). Δηλαδή 2 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό βαθμό ευκολίας και 6 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 1 ερώτηση (ποσοστό 12,5%) είχε (πολύ) χαμηλό δείκτη (.15) και 7 ερωτήσεις (ποσοστό 87,5) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.8 Έτος 2003 - Δ' Επίπεδο

3.8.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (α' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 6 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 75%) και 2 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 25%). Δηλαδή οι 6 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας ενώ οι 2 ερωτήσεις κινούνται μέσα σε αποδεκτά πλαίσια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 7 ερωτήσεις (ποσοστό 87,5%) είχαν πολύ χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 1 ερώτηση (ποσοστό 12,5%) είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (.37).

3.8.2 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 9 ερωτήσεις οι 6 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 66,6%), 2 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 22,2%) και 1 ερώτηση 13% (ποσοστό 11,1%). Δηλαδή οι 6 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες, οι 4 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας (μεταξύ 25-75%) ενώ 1 ερώτηση (ποσοστό 5.8%) είναι (πολύ) δύσκολη.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 6 ερωτήσεις (ποσοστό 66,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29, 3 ερωτήσεις (ποσοστό 33,3%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Σε 1 από τις 6 ερωτήσεις εμφανίζεται ελαφρώς

αρνητικός ο δείκτης διακριτότητας (-.05). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν την ορθή απάντηση απ' ότι στην κατώτατη.

Συγκεκριμένα, στην πρώτη ερώτηση από το σύνολο των 16 ορθών απαντήσεων 4 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 6 στη μεσαία ομάδα και 6 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Ο δείκτης αυτός όμως δε διαφοροποιεί γιατί είναι στατιστικά αμελητέος.

3.8.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις όλες είχαν δείκτη ευκολίας από 20-79% (ποσοστό 100%). Δηλαδή και οι 8 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, καμία ερώτηση δεν είχε πολύ χαμηλό δείκτη από .00 έως .29. Δηλαδή, και οι 8 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.8.4 Κατανόηση γραπτού λόγου (γ' μέρος)

Στις 9 ερωτήσεις οι 2 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 22,2%) και 7 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 77,7%). Δηλαδή 2 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες ενώ οι 7 έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, καμία ερώτηση δεν είχε πολύ χαμηλό δείκτη από .00 έως .29. Δηλαδή, και οι 9 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.9 Έτος 2004 - Α' Επίπεδο

3.9.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 11 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 91,6%) και 1 ερώτηση 63% (ποσοστό 8,3%). Δηλαδή 11 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες και 1 ερώτηση ήταν δύσκολη.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 10 ερωτήσεις (ποσοστό 83,3%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 2 ερωτήσεις (ποσοστό 16,6%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.9.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 9 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 69,2%) και 4 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 30,7%). Δηλαδή 9 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 4 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 6 ερωτήσεις (ποσοστό 46,1%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 7 ερωτήσεις (ποσοστό 53,8%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Σε μία από τις 6 ερωτήσεις εμφανίζεται ελαφρώς αρνητικός ο δείκτης διακριτότητας (-.04). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα επέλεξαν την ορθή απάντηση απ' ότι στην κατώτατη. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 64 ορθών απαντήσεων 30 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 21 στη μεσαία ομάδα και 32 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Ο δείκτης αυτός όμως δε διαφοροποιεί γιατί είναι στατιστικά αμελητέος.

3.9.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 9 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 75%) και 3 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 25%). Δηλαδή 9 ερωτήσεις ήταν (πολύ) εύκολες και 3 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα σε αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 8 ερωτήσεις (ποσοστό 66,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 4 ερωτήσεις (ποσοστό 33,3%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.10 Έτος 2004 - Β' Επίπεδο

3.10.1 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 12 ερωτήσεις οι 8 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 66,6%) και 4 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 33,3%). Δηλαδή 8 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 4 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 7 ερωτήσεις (ποσοστό 58,3%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 5 ερωτήσεις (ποσοστό 41,6%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.10.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 11 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 84,6%) και 2 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 15,3%). Δηλαδή 11 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 2 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 10 ερωτήσεις (ποσοστό 76,9%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 3 ερωτήσεις (ποσοστό 23,1%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.11 Έτος 2004 - Γ' Επίπεδο

3.11.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 3 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 23%) και 10 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 76,9%). Δηλαδή 3 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 10 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 5 ερωτήσεις (ποσοστό 38,4%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 8 ερωτήσεις (ποσοστό 61,5%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.11.2 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 13 ερωτήσεις οι 4 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 30,7%) και 9 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 69,2%). Δηλαδή 4 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 9 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 5 ερωτήσεις (ποσοστό 38,4%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 8 ερωτήσεις (ποσοστό 61,5%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.11.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 5 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 62,5%) και οι 3 από 20 έως 79% (ποσοστό 37,5%). Δηλαδή 5 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό βαθμό ευκολίας και 3 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 4 ερωτήσεις (ποσοστό 50%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 (δηλαδή δε διαφοροποιούν) και 4 ερωτήσεις (ποσοστό 50%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.12 Έτος 2004 - Δ' Επίπεδο

3.12.1 Κατανόηση προφορικού λόγου (β' μέρος)

Στις 9 ερωτήσεις οι 4 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 44,4%) και 5 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 55,5%). Δηλαδή 4 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 5 ερωτήσεις (ποσοστό 35,2%) έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 6 ερωτήσεις (ποσοστό 66,6%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 3 ερωτήσεις (ποσοστό 33,3%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.12.2 Κατανόηση προφορικού λόγου (γ' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 3 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 37,5%) και 5 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 62,5%). Δηλαδή 3 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 5 ερωτήσεις έχουν αποδεκτό δείκτη ευκολίας.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, και οι 8 ερωτήσεις (ποσοστό 100%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29. Δηλαδή καμία ερώτηση δεν είχε αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30). Σε μία από τις 8 ερωτήσεις εμφανίζεται ελαφρώς αρνητικός ο δείκτης διακριτότητας (-.02). Η τιμή αυτή δείχνει ότι λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα την επέλεξαν ως ορθή απάντηση απ' ό,τι στην κατώτατη. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 100 ορθών απαντήσεων 32 ορθές απαντήσεις εντοπίστηκαν στην ανώτατη ομάδα, 35 στη μεσαία ομάδα και 33 ορθές απαντήσεις στην κατώτατη. Ο δείκτης αυτός όμως δε διαφοροποιεί γιατί είναι στατιστικά αμελητέος.

3.12.3 Κατανόηση γραπτού λόγου (α' μέρος)

Στις 18 ερωτήσεις οι 4 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 22,2%) και 14 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 77,7%). Δηλαδή 4 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 14 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 2 ερωτήσεις (ποσοστό 11,1%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 16 ερωτήσεις (ποσοστό 88,8%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.12.4 Κατανόηση γραπτού λόγου (β' μέρος)

Στις 8 ερωτήσεις οι 5 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 62,5%) και 3 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 37,5%). Δηλαδή 5 ερωτήσεις θεωρούνται (πολύ) εύκολες και 3 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 6 ερωτήσεις (ποσοστό 75%) είχαν (πολύ) χαμηλό δείκτη από .00 έως .29 και 2 ερωτήσεις (ποσοστό 25%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

3.12.5 Κατανόηση γραπτού λόγου (γ' μέρος)

Στις 16 ερωτήσεις οι 2 είχαν δείκτη ευκολίας πάνω από 80% (ποσοστό 12,5%) και 14 ερωτήσεις από 20 έως 79% (ποσοστό 87,5%). Δηλαδή 2 ερωτήσεις παρουσιάζουν (πολύ) υψηλό δείκτη ευκολίας και 14 ερωτήσεις βρίσκονται μέσα στα αποδεκτά όρια.

Όσον αφορά στο δείκτη διακριτότητας, 1 ερώτηση (ποσοστό 6,2%) είχε (πολύ) χαμηλό δείκτη (.27) και 15 ερωτήσεις (ποσοστό 93,7%) είχαν αποδεκτό δείκτη διακριτότητας (πάνω από .30).

4. Συμπεράσματα

Πριν την παρουσίαση των συμπερασμάτων είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι οι σωστά δομημένες ερωτήσεις πρέπει να συνδυάζουν αποδεκτό βαθμό ευκολίας και διακριτικής ικανότητας για να χαρακτηριστεί ολόκληρη η εξεταστική δοκιμασία αποτελεσματική.

Μια πρώτη διαπίστωση που προκύπτει από τη στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων των εξεταστικών θεμάτων των ετών 2002 – 2004 είναι ότι σε γενικές γραμμές οι ερωτήσεις παρουσιάζουν σχετικά μεγάλο βαθμό ευκολίας.

Ιδιαίτερα στα επίπεδα Α και Β ένας μεγάλος αριθμός υποψηφίων επιλέγει τη σωστή απάντηση γεγονός που δείχνει ότι οι ερωτήσεις είναι συνήθως εύκολες έως πολύ εύκολες. Για παράδειγμα, στο α' μέρος της κατανόησης γραπτού του Α' επιπέδου 2002, από τις 12 ερωτήσεις οι 8 χαρακτηρίζονται ως πολύ εύκολες. Η ίδια ακριβώς διαπίστωση προκύπτει και από την ανάλυση του β' μέρους της κατανόησης γραπτού του Β' επιπέδου 2004. Ο αυξημένος βαθμός ευκολίας που παρατηρείται στα πρώτα επίπεδα είναι σε κάποιο βαθμό αναμενόμενος γιατί επιλέγονται για ψυχολογικούς λόγους θέματα και ερωτήσεις στις οποίες μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία οι υποψήφιοι των συγκεκριμένων επιπέδων. Το σκεπτικό που υπάρχει πίσω από την τακτική αυτή είναι ότι η επιτυχία των υποψηφίων στα χαμηλά επίπεδα αυξάνει ψυχολογικά την αυτοπεποίθησή τους, αποτελεί κίνητρο για την περαιτέρω ενασχόλησή τους με την ελληνική γλώσσα και τους ωθεί σε μελλοντική τους συμμετοχή στις εξετάσεις των επόμενων επιπέδων.

Στα μεγαλύτερα επίπεδα (Γ και Δ) διαπιστώνεται ότι οι ερωτήσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας με αποτέλεσμα οι υποψήφιοι να επιλέγουν με μικρότερη συχνότητα την ορθή απάντηση. Για παράδειγμα, στο γ' μέρος της κατανόησης γραπτού λόγου του Δ' επιπέδου 2002, από τις 9 ερωτήσεις οι 7 χαρακτηρίζονται «πολύ καλές». Η αναλογία αυτή δείχνει ότι οι ερωτήσεις λειτούργησαν αποτελεσματικά και διέκριναν σε ικανοποιητικό βαθμό ανάμεσα σε ικανούς και λιγότερο ικανούς υποψήφιους. Στο γ' μέρος της κατανόησης γραπτού λόγου του Δ' επιπέδου 2004 παρατηρείται ότι από τις 16 ερωτήσεις οι 7 ήταν δύσκολες. Το μεγάλο ποσοστό της αποτυχίας στη συγκεκριμένη άσκηση μπορεί να οφείλεται και σε παράγοντες, όπως η γλωσσική μεταφορά από τη μητρική γλώσσα (Brown 1980: 173, Sharwood Smith 1994:13), οι οποίοι επηρεάζουν σημαντικά την επίδοση των υποψηφίων είτε είναι αλλοδαποί είτε ομογενείς. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των αλλοδαπών η παρεμβολή γίνεται αποκλειστικά από την μητρική γλώσσα, ενώ στους ομογενείς παρατηρείται το φαινόμενο να χρησιμοποιούνται γλωσσικοί τύποι που αποτελούν συνδυασμό της μητρικής και της δεύτερης/ξένης, οι οποίοι πιθανώς να χρησιμοποιούνται – συχνά λανθασμένα – και στο οικογενειακό

περιβάλλον των υποψηφίων (Stern 1983: 375). Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την επίδοση των υποψηφίων είναι η ενδογλωσσική παρεμβολή (Brown 1980: 174, Sharwood Smith 1994: 7), δηλαδή, η λανθασμένη χρήση γλωσσικών τύπων η οποία οφείλεται στην παρανόηση των γραμματικών κανόνων της ελληνικής γλώσσας.

Σε πολλές περιπτώσεις διαπιστώνεται χαμηλός δείκτης διακριτότητας ο οποίος δείχνει ότι οι συγκεκριμένες ερωτήσεις δε μπορούν να διακρίνουν ανάμεσα στους ικανούς και λιγότερο ικανούς υποψήφιους. Το φαινόμενο αυτό δε σημαίνει υποχρεωτικά αδυναμία της εξεταστικής δοκιμασίας. Η μη αποδεκτικότητα (εμφάνιση δείκτη διακριτότητας κάτω του αποδεκτού ορίου) είναι δυνατό να οφείλεται και σε εξωγενείς παράγοντες, όπως η μη ορθή επιλογή από τους υποψηφίους του επιπέδου στο οποίο τελικά εξετάστηκαν.

Μια άλλη παρατήρηση είναι ότι σε κάποιες ερωτήσεις εμφανίζεται αρνητικός δείκτης διακριτότητας. Στην περίπτωση αυτή ο δείκτης δείχνει ότι στη συγκεκριμένη ερώτηση λιγότερα άτομα από την ανώτατη ομάδα (την ομάδα με τους περισσότερο ικανούς υποψήφιους) την επέλεξαν ως ορθή απ' ότι στην κατώτατη. Το γεγονός αυτό συχνά οφείλεται στο ότι η ορθή απάντηση είναι τόσο προφανής ώστε οι υποψήφιοι της ανώτατης ομάδας να τη θεωρούν ως παγίδα, ως μη επιλέξιμη.

Γενικά στις εξεταστικές διαδικασίες, η επίδοση των υποψηφίων, ανεξαρτήτως επιπέδου μπορεί να επηρεαστεί από μια σειρά από άλλους παράγοντες. Ένας τέτοιος παράγοντας είναι η μη σαφής διατύπωση των οδηγιών που δίνονται στην αρχή κάθε άσκησης με αποτέλεσμα οι υποψήφιοι να μην κατανοούν τι ζητά η άσκηση και να οδηγούνται σε λανθασμένες επιλογές. Επίσης, ο χρόνος που έχουν στη διάθεσή τους οι υποψήφιοι μερικές φορές αποδεικνύεται ότι δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση της άσκησης.

Να σημειωθεί τέλος ότι, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία των υποψηφίων είναι η σωστή επιλογή του επιπέδου από τον ίδιο τον υποψήφιο. Ο τελευταίος καλό θα ήταν να μην υπερεκτιμά τις γνώσεις του γιατί κάτι τέτοιο συνεπάγεται πιθανή αποτυχία στο επίπεδο που τελικά επιλέγει. Φυσικά υπάρχει και η αντίθετη περίπτωση, δηλαδή ο υποψήφιος να επιλέξει επίπεδο κατώτερο των δυνατοτήτων του

με συνέπεια να αυξηθεί υπερβολικά το ποσοστό επιτυχίας και να ανεβεί ο δείκτης ευκολίας της συγκεκριμένης εξεταστικής δοκιμασίας.

Στην επιλογή αυτή, η συμβολή του διδάσκοντα παίζει καθοριστικό ρόλο καθώς εκείνος πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμήσει σωστά τις ικανότητες του υποψηφίου και να τον καθοδηγήσει ανάλογα.

Τα στοιχεία που προέκυψαν από την παραπάνω έρευνα ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσουν ένα επιπλέον «εργαλείο» για τη βελτίωση του σχεδιασμού των εξεταστικών δοκιμασιών για την πιστοποίηση της γνώσης της ελληνικής γλώσσας. Η ουσιαστική μελέτη και εφαρμογή των συμπερασμάτων της έρευνας αναμένεται να οδηγήσει σε εξεταστικές δοκιμασίες που να ανταποκρίνονται στον εμπράγματο στόχο τους, ο οποίος είναι, μεταξύ άλλων, η αντικειμενική αξιολόγηση των γνώσεων των υποψηφίων και η επιτυχής κατάταξή τους στην αντίστοιχη βαθμίδα επίδοσης.